

Vil I arbejde systematisk med at nedbringe jeres forbrug af antipsykotisk medicin til mennesker med demens?

Kommuner og private leverandører på ældreområdet, herunder selvejende institutioner, friplejeboligleverandører og andre, der ejer eller driver plejecentre, inviteres til at søge om at deltage i afprøvningen af Sundhedsstyrelsens model til nedbringelse af antipsykotisk medicin på plejehjem. Afprøvningen vil foregå på plejeenheder og i kommuner i en periode på 12 måneder fra 1. marts 2024 til 1. marts 2025.

Ansøgninger skal være Sundhedsstyrelsen i hænde **senest mandag den 4. december 2023 kl. 12.**

Baggrund

Det tredje mål i den nationale Demenshandlingsplan 2025 er at halvere forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens gennem en forbedret pleje- og behandlingsindsats. Da Demenshandlingsplanen blev udarbejdet i 2016, lå det gennemsnitlige forbrug af antipsykotisk medicin til mennesker med demens på ca. 20 %. I 2022 var forbruget uændret.

Der er klare sundhedsfaglige anbefalinger imod at bruge antipsykotika til mennesker med demens. Erfaringsmæssigt sker opstarten på grund af en udfordrende og for personalet uforståelig adfærd, som kan være vanskelig at håndtere. Behandling med antipsykotika kan give alvorlige bivirkninger bl.a. øget dødelighed. Medicinen nedsætter de kognitive evner hos mennesker med demens og svækker evnen til at kommunikere. Dette vanskeliggør samarbejdet og muligheden for at tilbyde den relevante pleje og omsorg til mennesket med demens.

Modellen til at nedbringe antipsykotisk medicin til mennesker med demens er en del af Sundhedsstyrelsens [”Guide til at nedbringe antipsykotisk medicin til mennesker med demens”](#) (side 44), der blev udgivet i maj 2023. Guiden har til formål at inspirere og støtte kommuner og plejeenheder i arbejdet med at nedbringe brugen af antipsykotika til mennesker med demens, og sikrer en ramme for samarbejdet om at nedbringe anvendelsen af antipsykotisk medicin med f.eks. den praktiserende læge.

Formål med afprøvningen

I aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026 blev det besluttet at igangsætte initiativet ”Afprøvning af praksisnær model til at nedbringe antipsykotisk medicin til mennesker med demens”.

Afprøvningen har til formål at afdække udbyttet af anvendelsen af modellen og bidrage til en videreudvikling af modellen samt til at skabe erfaringer og viden om arbejdet med at nedbringe antipsykotisk medicin til mennesker med demens. Afprøvningen vil foregå i kommuner og plejehjem over en periode på 12 måneder fra 1. marts 2024 til 1. marts 2025. Afprøvningen bliver evalueret.

Indhold og organisering i afprøvningsforløbet

I afprøvningen vil I arbejde individuelt med jeres eget forløb med det formål at nedbringe antipsykotisk medicin til mennesker med demens ved at gennemløbe de fire trin i modellen. I vil selv skulle sætte tid og ressourcer af til dette arbejde, som fx kan forventes at medføre nye tiltag og prøvehandlinger i tilgangen og plejen af med mennesker med demens, nye arbejdsgange og

systematikker ifm. medicin og en øget dialog og samarbejde med plejehjems-læge/praktiserende læger. Undervejs vil I få målrettet og fleksibel implementeringsstøtte til jeres eget forløb fra konsulenter fra Sundhedsstyrelsens Demensrejsehold og Dansk Selskab for Patientsikkerhed.

Deltagere

Hvert deltagende plejehjem nedsætter en projektgruppe med ca. 3-5 udvalgte nøglepersoner, heriblandt plejehjemslederen. Demenskoordinatorer eller udviklingskonsulenter/medarbejdere kan med fordel deltage. Projektgruppen har ansvaret for at drive indsatsen på egen enhed, herunder understøtte et systematisk fokus og sikre tiltag gennemføres ud fra egne opstillede mål, monitorere eget forbrug samt sikre koordination og organisatorisk forankring. Der skal udpeges en tovholder, som er kontaktperson for Sundhedsstyrelsen. Hvis en kommune deltager med flere enheder nedsættes en tværgående projektorganisering.

Aktiviteter

I afprøvningsforløbet vil projektgruppen deltage i et individuelt opstartsmøde (2-3 timer) samt i fælles heldagsseminarer (3-4 stk.) sammen med de andre deltagere i afprøvningen til gensidig inspiration, videndeling og udvikling. Seminarerne har til formål at guide og støtte jer igennem modellens fire trin:

Trin 1: Kortlægge egen praksis ved at skabe et overblik over, hvordan forbruget af antipsykotika er blandt jeres borgere med demens, kortlægge og evaluere jeres praksis gennem fælles refleksion.

Trin 2: Prioritere udfordringer og sætte mål for jeres indsats med afsæt i kortlægningen på trin 1. I skal identificere indsatsområder, hvor I vil have størst udbytte af at foretage forbedringer på, og I vil sætte mål for, hvad I vil opnå, hvornår, og beslutte, hvordan I vil følge op.

Trin 3: Beslutte tiltag og afprøv i praksis. Her vil I arbejde ud fra forbedringsmodellen med prøvehandlinger og gradvist implementere det I har afprøvet, når I ved, om det virker.

Trin 4: Evaluere og planlægge næste skridt. I vil her vurdere jeres udvikling og drøfte erfaringer og virkninger af jeres indsatser samt kortlægge forbruget igen. Herefter kan nye mål sættes og modellens trin gentages.

For at understøtte afprøvningen og arbejdet med at nedbringe antipsykotisk medicin vil medarbejdere fra de deltagende plejehjem deltage i en heldags-temadag med fokus på viden om antipsykotiske medicin, og hvordan det er muligt at arbejde med psykosociale og socialpædagogiske tiltag som førstevalg i arbejdet med at forebygge mistriksel og adfærdsændringer hos mennesker med demens.

I forløbet vil I komme til at arbejde systematisk med egne data. Disse data forventes løbende at skulle indsamlet og anvendt i evalueringen. Derudover skal I påregne tid og ressourcer til at bidrage til evalueringen i form af deltagelse i interviews mm.

Hvad får I ud af at deltage?

- Redskaber, handlemuligheder og støtte til at arbejde systematisk med jeres eget forløb med at nedbringe antipsykotisk medicin til mennesker med demens.

- Styrket viden om virkning og bivirkninger ved antipsykotika til mennesker med demens blandt medarbejdere.
- Større fokus på forebyggelse og tidlig opsporing af adfærdsmæssige og psykiske symptomer hos mennesker med demens i egen praksis.
- Støtte til det tværgående samarbejde i behandlingen af adfærdsmæssige og psykiske symptomer med bl.a. egen læge.
- Netværk og gensidig sparring og inspiration med andre kommuner og plejehjem med henblik på kvalificering af eget arbejde.

Hvordan kan I deltage?

I skal sende en ansøgning. Kommunale ansøgere skal søge som samlet kommune. I én ansøgning kan der søges med op til tre plejeenheder. Private leverandører, herunder selvejende plejehjem, kan søge sammen med hjemkommune eller selvstændigt.

Hvilke krav er der til kommuner og de deltagende plejehjem?

For at skabe de bedste forudsætninger for forløbet, skal I opfylde følgende krav:

- Deltagelsen i afprøvning af modellen er forankret og besluttet i samarbejde med øverste og relevant ledelse i kommunen samt ledelsen på den/de involverede plejehjem. For private leverandører er det den ansvarlige ledelse for enheden/enheder, der skal underskrive ansøgningen.
- Der er en projektgruppe med plejhjemsleder og relevante nøglemedarbejdere, som står for at drive indsatsen, sikre fremdrift, koordination og organisatorisk forankring. Der er udpeget en tovholder, som er kontaktperson for Sundhedsstyrelsen. Projektgruppen og tovholderen forventes at have de fornødne ressourcer til at koordinere og gennemføre projektet.
- Relevante ledere og medarbejdere afsætter de nødvendige ressourcer og sætter tid af til at indgå i afprøvningsaktiviteterne.
- Plejeenheden/plejeenhederne/kommunen følger guidens trinmodel i arbejdet og arbejder individuelt med at afprøve modellen i egen organisation.
- Relevante ledere og de involverede medarbejdere deltager i evalueringen og bidrager med nødvendige data.

Hvilke kriterier udvælges deltagende enheder ud fra?

Ved vurdering af ansøgningerne vil der blive lagt vægt på nedenstående kriterier:

- I hvilken grad ansøger kan beskrive organisationens behov og motivation for at deltage i afprøvningen og organisatorisk arbejde med at nedbringe antipsykotisk medicin, herunder organisationens/ansøgers udfordringer og forventninger til udbytte af deltagelse og mål med deltagelse.
- I hvilken grad ansøger kan beskrive en organisering, der sikrer gennemførelse af afprøvningen, herunder hvordan deltagelsen i afprøvningen er funderet i ledelsen, så fx den faglige ledelse sikrer forankring i hverdagen.
- I hvilken grad ansøger kan beskrive, hvordan der sikres sammenhæng til tidligere/ igangværende indsatsområder/ forløb på demensområdet, og hvordan deltagelse i afprøvningen hænger sammen med andre relevante strategiske indsatser.

Økonomi

Det forventes, at de deltagende kommuner og plejeenheder afsætter de nødvendige ressourcer til at indgå i afprøvningsprojektet herunder deltagelse i og transportudgifter til netværksseminarer og bidrage til evalueringen. Deltagere vil modtage implementeringsstøtte fra Demensrejseholdet og Dansk Selskab for Patientsikkerhed i forløbet.

Ansøgningsprocedure

Ved ansøgning skal Sundhedsstyrelsens ansøgningsskema anvendes og udfyldes.

Ansøgningen sendes underskrevet til aedpulje@sst.dk som en samlet pdf-fil. I emnefeltet skrives ”07-9900-82 – Ansøgning deltagelse i afprøvning af model til at nedbringe antipsykotisk medicin til mennesker med demens [kommune-navn/navn på leverandør]”.

Ansøgninger skal være Sundhedsstyrelsen i hænde **senest mandag den 4. december 2023 kl. 12.**

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes frem til den 24. november vedr. spørgsmål.

Spørgsmål kan rettes til specialkonsulent Anne Bregenov-Larsen pr. e-mail ABRL@sst.dk.

Sundhedsstyrelsen afholder et online informationsmøde om afprøvningen, hvor vi informerer om indsatsen og svarer på spørgsmål. Informationsmødet afholdes den 7. november kl. 13-14. [Klik her for at deltage i mødet](#)

[Bilag 1 - Ansøgningsskema](#)